

**ETXEKO TRATU TXARRAK ETA SEXU-INDARKERIA JASATEN
DITUZTEN EMAKUMEEI HARRERA HOBEA EGITEKO
ERAKUNDEEN ARTEKO II. AKORDIOAREN JARRAIPEN-
TXOSTENA**

- **ERAKUNDEA: INGURUMEN, LURRALDE PLANGINTZA ETA ETXEBIZITZA SAILA**
- **JARRAIPEN-URTEA: 2020**

Txosten honetan, Eusko Jaurlaritzako Etxebizitza Sailburuordetzak bere jardun-eremuan genero-indarkeria desagerrarazteko egindako ekintzak aurkezten dira. Hitzarmenaren helburua Erakundeen arteko II. Akordioaren edukien betetze-mailaren jarraipena eta ebaluazioa egitea da.

Akordioaren xedea da genero-indarkeriaren biktima diren emakumeei laguntzen dieten Euskal Autonomia Erkidegoko erakundeen arteko koordinazioa hobetzea. Erakundeek konpromisoa hartzen dute **Protokoloaren edukiak zabaltzeko, prestakuntza-planak egin eta abian jartzeko, eta protokoloaren aplikazio eraginkorra bermatzeko beharrezkoak diren giza baliabideak eta baliabide material eta teknikoak gaitzeko.**

Txostenak bi kapitulu ditu: lehenengoan, etxebizitzaren eremuan egindako ekintzak zehazten dira, eskuragarri dauden eta emakume biktimei esleitu zaizkien baliabideak azalduz; eta, bigarreanean, ekintza horien balorazioa egiten da.

1. EGINDAKO EKINTZAK

A. EKINTZA POSITIBOKO NEURRIAK

Kreditu-erakundeen eta Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioaren arteko etxebizitzaren eta lurzoruaren arloko finantza-lankidetzari eta etxebizitzaren arloko neurri osagarriei buruzko abenduaren 26ko 210/2019 Dekretua indarrean jarri ondoren (EHAA, 12. zk., 2020ko urtarrilaren 21ekoa), kupoen sistema ezarri da sustapen guztietan, kolektibo jakin bati berariaz zuzendutako araubide autonomikoko zuzkidura-bizitokien

sustapenetan izan ezik, etxebizitza-premietarako kupo bereziak erreserbatzen direlako premia horiei erantzuteko.

Genero-indarkeriaren biktima diren emakumeak etxebizitza-premia berezia duten eskatzailetzat hartzen dira.

Alokairu-erregimeneko **etxebizitza bat zuzenean esleitzea**, prozedura orokorretik kanpo utziz.

2020. urteari dagokionez, ekintza positiboko bi neurri horietako bakoitzari buruzko DATUAK jasotzen dira jarraian.

1. **Genero-indarkeriaren biktima diren emakumeen 2020ko egiaztapena:**

Etxebide Zerbitzuak emandako datuen arabera, 2020ko abenduan genero-indarkeriaren biktima direla egiaztatzen duten eta alokairu-erregimeneko etxebizitzak esleitzeko prozeduretan parte hartzen ari diren emakumeen **espedienteak 1.077** dira guztira (226 Araban, 607 Bizkaian eta 244 Gipuzkoan).

Erosketaren kasuan, 2020ko abenduan genero-indarkeriaren biktima direla egiaztatu duten eta erosteko etxebizitzaren esleipen-prozeduretan parte hartzen ari diren emakumeen espediente aktiboak 18 dira guztira: 5 Araban, 5 Bizkaian eta 8 Gipuzkoan.

Gainera, azpimarratu behar da genero-indarkeriaren biktima diren emakumeen espedienteak, oro har, salbuetsi egin direla:

- **Gutxieneko diru-sarrerren baldintza betetzea**, babes publikoko etxebizitzaren araubide juridikoari eta etxebizitzaren eta lurzoruaren inguruko finantza-neurriei buruzko martxoaren 4ko 39/2008 Dekretuaren 19.1 artikulua eta amaieran eta 2006ko urriaren 4ko Aginduaren 7.3 artikuluan aurreikusitakoaren arabera.

Horrela, **eskatzaileen erregistroan alta emateko aukera dago aldeztatik inolako diru-sarrerarik egiaztatutako gabe**, hau da, 0 eurotik gora.

- **Parte hartu nahi duen edozein udalerritan erroldatuta egotearen baldintza betetzea**, genero-indarkeriaren biktimak diren emakumeentzako etxebizitzaren arloko neurri positiboak buruzko Aginduaren 7.3 artikuluan ezarritakoaren arabera.

Azkenik, esan behar da 2020an 208 espediente berri izan direla emakumeen artean, genero-indarkeriaren biktimak direla egiaztatzen dutenak, alokairu-erregimeneko etxebizitzaren eskatzaile gisa, urtarrilaren 1etik abenduaren 31ra (45 Araban, 90 Bizkaian eta 73 Gipuzkoan), eta urtean zehar 148 baja egon ziren, eta horietatik 85 etxebizitza esleipenengatik izan ziren, honela banatuta: Araban 31, Bizkaian 41 eta Gipuzkoan 13.

2. Alokairu-erregimeneko etxebizitzaren zuzeneko esleipenak 2020:

2020an, 49 eskabide erregistratu dira, guztira, etxebizitzak zuzenean esleitzeko aukerarako (Araban 21, Bizkaian 20 eta Gipuzkoan 8).

- GI 2020 **zuzeneko esleipenak: 44** (Araba 16, Bizkaia 21 eta Gipuzkoa 7). Eskatera horietatik, 16 2019an aurkeztu ziren. Negatiboak: 2019ko 3a, 2a eta 2020ko 1a (Araba 1 eta Bizkaia 2). 13 egiteke 2021erako (5 Araban, 5 Bizkaian eta 3 Gipuzkoan).
- GI 2021 **zuzeneko esleipenak: 14** (Araba 6, Bizkaia 5 eta Gipuzkoa 3). Horietatik, 12 2020an aurkeztutako eskaerak ziren. Negatiboak: 2 (Araba 1 eta Bizkaia 1)
- **Arabako Foru Aldundiari 3 etxebizitza esleitu zaizkio:** genero-indarkeriaren arloko harrerarako foru-baliabidea. Sailburuordearen ebazpena, 2020ko abuztuaren 4koa.
- **Amurrioko Udalari etxebizitza bat esleitzea:** genero-indarkeriaren harrerarako udal-baliabidea. Sailburuordearen ebazpena, 2020ko ekainaren 11koa.
- **Askabide etxebizitza 1 esleitzea:** prostituzioarekin lotutako emakumeentzako baliabidea. Sailburuordearen ebazpena, 2020ko urriaren 28koa.

3. **Etxebizitza libreak alokatzeko laguntzak:**

2020ko maiatzaren 5ean, Ingurumen, Lurralde Plangintza eta Etxebizitzako sailburuaren 2020ko apirilaren 30eko Agindua argitaratu zen Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian. Agindu horren bidez, etxebizitza libreen alokairurako laguntzak arautu eta horien deialdia egiten da, Covid-19 pandemiaren ondoriozko osasun-krisiaren ondoriozko kalteberatasun ekonomiko eta sozialari aurre egiteko.

Agindu hau ohiko etxebizitzaren errentariak Covid-19 pandemiako osasun-krisiaren ondorioz sortutako zirkunstantzien ondorioz izaten duten kalteberatasun-egoerari erantzuteko sortu da, bereziki errentak ordaintzeko ahalegin handia egiten zutenei dagokienez, baina baita egoera horretan egon gabe orain egoera horretan daudenei dagokienez ere.

Agindu honetan, zeharka, dirulaguntzen programa gehigarri bat sartzen da, apartekoa eta denboran mugatua, **genero-indarkeriaren biktimei**, ohiko etxebizitza utzarazten zaien pertsoneri, etxerik gabeko pertsoneri eta egoera kalteberan dauden beste pertsona batzuei laguntzeko, pandemiaren inpaktuaren ondoriozko muturreko larrialdi-egoerei aurre egiteko.

Alokairurako laguntzaren hileko zenbatekoa 250 eurokoa izango da gehienez, sei hilekotan gehienez ere, eta 1.500 eurokoa ere izan daiteke.

Bereziki kalteberak diren pertsonen programa osagarriari dagokionez (**genero-indarkeriaren biktimak** barne hartuta), laguntzaren zenbateko osoa gehienez **hamabi hilabetekoa** izango da, eta 2020ko apirilekoa sartu ahal izango da lehen hileko gisa; **beraz, 3.000 eurokoa izango da.**

2020an, programa osagarriko 12 eskaera egin dira; horietan, familia-unitatean genero-indarkeriaren biktima bat dago, 1 Araban, 9 Bizkaian eta 2 Gipuzkoan. Horietatik, atzera egin da, 5 eskaera artxibatu dira eta 6 espedienteri eman zaie laguntza.

B. II. AKORDIOAN HARTUTAKO KONPROMISOAK.

Lehen esan dugun bezala, akordioaren xedea da genero-indarkeriaren biktima diren emakumeei laguntzen dieten Euskal Autonomia Erkidegoko erakundeen arteko koordinazioa hobetzea. Erakundeek konpromisoa hartzen dute Protokoloaren edukiak zabaltzeko, prestakuntza-planak egin eta abian jartzeko, eta protokoloaren aplikazio eraginkorra bermatzeko beharrezkoak diren giza baliabideak eta baliabide material eta teknikoak gaitzeko.

Horri dagokionez, II. Akordioaren eta Jarduera Protokoloaren edukia Sailburuordetzako pertsona guztien artean zabaldu dugu, eta barneko koordinazio-protokolo bat ezarri dugu.

Gainera, 2012. urteaz geroztik, genero-indarkeriaren biktimei leihatilaz bestelako leku batean arreta emateko aukera ezartzen duen zirkular bat dago, haien intimitatea babesteko.

Prestakuntzari eta koordinazioari dagokienez, barne-dokumentu bat egiten amaitu da, 2019an egiten hasitakoa. Horri "genero-indarkeriaren biktima diren emakumeen espezialitateak etxebizitzaren arloan" deritzo. Bertan, genero-indarkeriaren biktima batek etxebizitzaren arloan izan ditzakeen prozesu guztiak identifikatu dira, horien egoeraren zein funtzionamenduaren diagnostiko txiki bat egin da eta hobetzeko neurriak proposatu dira.

Gaur egun, lan hori erakunde barruan zabaltzeko eta Etxebideren webgunearen bidez erakundetik kanpora zabaltzeko lanean ari gara, genero-indarkeriaren biktima diren emakumeei etxebizitzaren arloan zuzendutako neurri zehatzak jasotzen baititu.

Sailburuordetza honen nahia da mota horretako prestakuntza- eta koordinazio-saioekin jarraitzea, funtsezkotzat jotzen baitira genero-indarkeriaren biktima diren emakumeei eta haien seme-alabei arreta egokia emateko etxebizitzaren eremuan.

2. BALORAZIOA.

Hitzartutako konpromisoen betetze-mailari buruz egiten dugun balorazioa positiboa da, honako alderdi hauetan aurrera egiten ari garela uste baitugu:

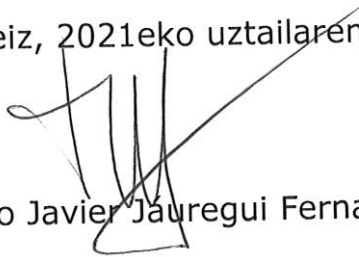
- A. Genero-indarkeriaren biktima diren emakumeentzako etxebizitza-bermea arautzen duen araudia dugu, eta behar bezala aplikatzen ari da.
- B. Erakundeak koordinatzeko egituretan parte hartzen ari gara, maila politikoan zein teknikoan.
- C. 2020an, beste antolamendu-egitura batzuekin elkarlanean aritu gara egin dizkiguten eskakizunetan.
- D. Osasun-krisiak sortutako behar ekonomikoei erantzun diegu, alokairu librerako laguntzak ezarriz eta programa gehigarri bat ezarriz, besteak beste, genero-indarkeriaren biktima diren emakumeei dagokienez, eta laguntza hori eskatzeko epea luzatu egin da.

Hobetu beharreko zenbait alderdi antzeman ditugu, eta aurreikusitako ekintzekin batera, 2021erako planifikatu ditugu:

- 1.- Etxebizitza Sailburuordetzako eta hari atxikitako sozietateetako langileak formalizatzen eta sentsibilizatzen jarraitzea.
- 2.- Lehendik dauden koordinazio-egituretan aktiboki parte hartzen jarraitzea.
- 3.- Egungo informazioa eta sistemak koordinatzea, eta estatistikak zabaltzen eta informazioa erabiltzen saiatzea.

4.- Hobekuntza-proposamenak egitea, jarraipena egiteko eta lortutako eragina eta programen, aginduen eta abarren eraginkortasuna egiaztatzeko.

Vitoria-Gasteiz, 2021eko uztailaren 13a.

Izpta.: Pedro Javier Jauregui Fernandez

